

troepen door de lucht naar Saigon overbrengen en een week later moest de *Vietminh* er alle openbare gebouwen prijsgeven. Eind september hadden de meeste aanhangers van Ho Tsji Minh zich weer naar het noorden teruggetrokken en eind oktober trad de Franse admiraal Thierry d'Argenlieu als *Haut Commissaire* alsmede als bevelhebber van alle Franse strijdkrachten in Indo-China in functie; hij nam per 1 januari '46 (verder willen wij niet gaan) het gezag van Mountbatten over – gezag, wel te verstaan, louter in Indo-China bezuiden de 16de breedtegraad. Benoorden daarvan bleef de *Vietminh* voorlopig de baas; pogingen van Tsjiang Kai-sjek om er het hem toegezegde militair bestuur uit te oefenen, kon zij verijdelen.

Bezet China

Omtrent bezet (oftewel Nanking-)China vermeldden wij reeds dat eind '42 in Tokio besloten werd, zijn 'onafhankelijkheid' te erkennen, in ruil waarvoor het Nanking-bewind aan Groot-Brittannië en de Verenigde Staten de oorlog zou verklaren. Deze wijziging in het Japanse beleid was gevolg van het besef aan Japanse kant dat zij er in de delen van het immens uitgestrekte land die zij hadden bezet, niet in waren geslaagd, de stille weerstand van de massa des volks te breken. Formeel hadden zij er het bestuur overgelaten aan een bewind dat door een vroegere medestander van Tsjiang Kai-sjek, Wang Tsjing-wei, werd geleid – in feite was ook hij verplicht, de aanwijzingen van Japanse 'adviseurs' te volgen, en dezen beschouwden het als hun voornaamste taak, de belangen van de Japanse oorlogseconomie te dienen. Het Westers bedrijfsleven was geheel door Japanners overgenomen, goeddeels door de grote Japanse familieconcerns, en die concerns hadden tevens tal van nieuwe ondernemingen opgericht, met name op de gebieden van industrie en handel, die zo snel mogelijk zo hoog mogelijke winsten wensten te maken. Van de oogsten werd een groot deel door de Japanners gevorderd, zulks in de eerste plaats ten behoeve van de Japanse militairen en van de ca. vierhonderdduizend Japanse burgers die zich in bezet China gevestigd hadden. Wangs bewind vond in die omstandigheden geen steun bij de massa des volks. Vooral in het noorden breidden de communisten, die er al sinds enkele jaren in een aanzienlijk gebied een eigen gezag uitoefenden, hun invloed uit, aanvallen ondernemend zowel op de Japanners als op met dezen collaborerende Chinese autoriteiten. In '41 trachtten de Japanners iets meer greep op de situatie te krijgen door een